

Τοπογραφία της Αρχαίας Ρώμης

Ενότητα 9: Τα χρόνια της κρίσης (235-284), ο Διοκλητιανός (284-305), ο Μαξέντιος και ο Μέγας Κωνσταντίνος (306-337). Η Ρώμη μετά την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης.

Γιάννης Λώλος

Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ROMA VRBS IMPERATORVM AETATE

PLANUS CIVITATIS ROMAE AETATE IMPERATORVM
 PUBLIUS ANTONIUS NEPESINVS AETATE AVGVSTI
 SVPER TABVLIS ANTONII ANTONINI
 SVPER TABVLIS ANTONII ANTONINI
 SVPER TABVLIS ANTONII ANTONINI

1:50,000

METRA

REGIONES QUATTUORDECIM AB AVGVSTO INSTITVTAE

R.I. FORVM CAESARIS	R.VIII. FORVM ROMANVM
R.II. CILIVS	R.IX. CILIVS FLAVIVS
R.III. IVRS ET SERAPIS	R.X. PALATIVM
R.IV. CAMPVS MARIVS	R.XI. CILIVS MAXIMVS
R.V. ETRVSCVS	R.XII. CILIVS OPTAVS
R.VI. ALTA SEMITA	R.XIII. ANTONIVS
R.VII. VIA LATIA	R.XIV. TRANSVERBIA

LEGENDA

- 1. CILIVS MAXIMVS
- 2. CILIVS OPTAVS
- 3. CILIVS FLAVIVS
- 4. CILIVS
- 5. CILIVS
- 6. CILIVS
- 7. CILIVS
- 8. CILIVS
- 9. CILIVS
- 10. CILIVS
- 11. CILIVS
- 12. CILIVS
- 13. CILIVS
- 14. CILIVS
- 15. CILIVS
- 16. CILIVS
- 17. CILIVS
- 18. CILIVS
- 19. CILIVS
- 20. CILIVS
- 21. CILIVS
- 22. CILIVS
- 23. CILIVS
- 24. CILIVS
- 25. CILIVS
- 26. CILIVS
- 27. CILIVS
- 28. CILIVS
- 29. CILIVS
- 30. CILIVS
- 31. CILIVS
- 32. CILIVS
- 33. CILIVS
- 34. CILIVS
- 35. CILIVS
- 36. CILIVS
- 37. CILIVS
- 38. CILIVS
- 39. CILIVS
- 40. CILIVS
- 41. CILIVS
- 42. CILIVS
- 43. CILIVS
- 44. CILIVS
- 45. CILIVS
- 46. CILIVS
- 47. CILIVS
- 48. CILIVS
- 49. CILIVS
- 50. CILIVS

PALATIVM

FORVM ROMANVM CVM FINITIMIS AEDIFICIIS

Scale bar and coordinate grid (A-M, 1-10) at the bottom of the map.

Αυρηλιανό τείχος

789 The wall at Porta Latina.

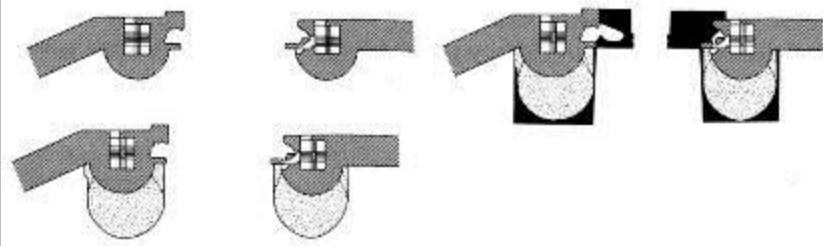

FIGURE 9. The structural phases of Porta Appia (S. Sebastiano). The shaded area indicates the wall of Aurelian, the speckled area the addition of Maxentius, that in black the addition of Honorius.

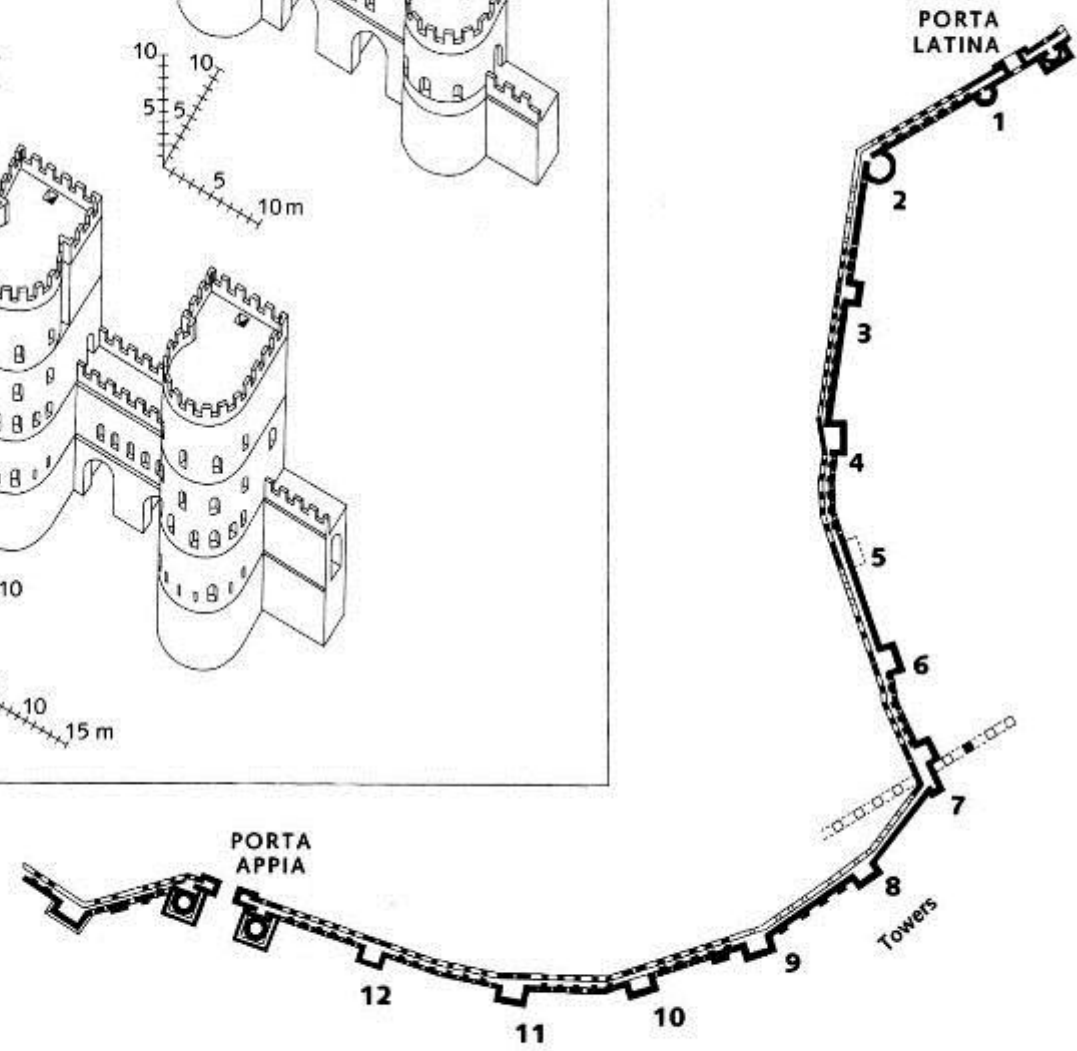
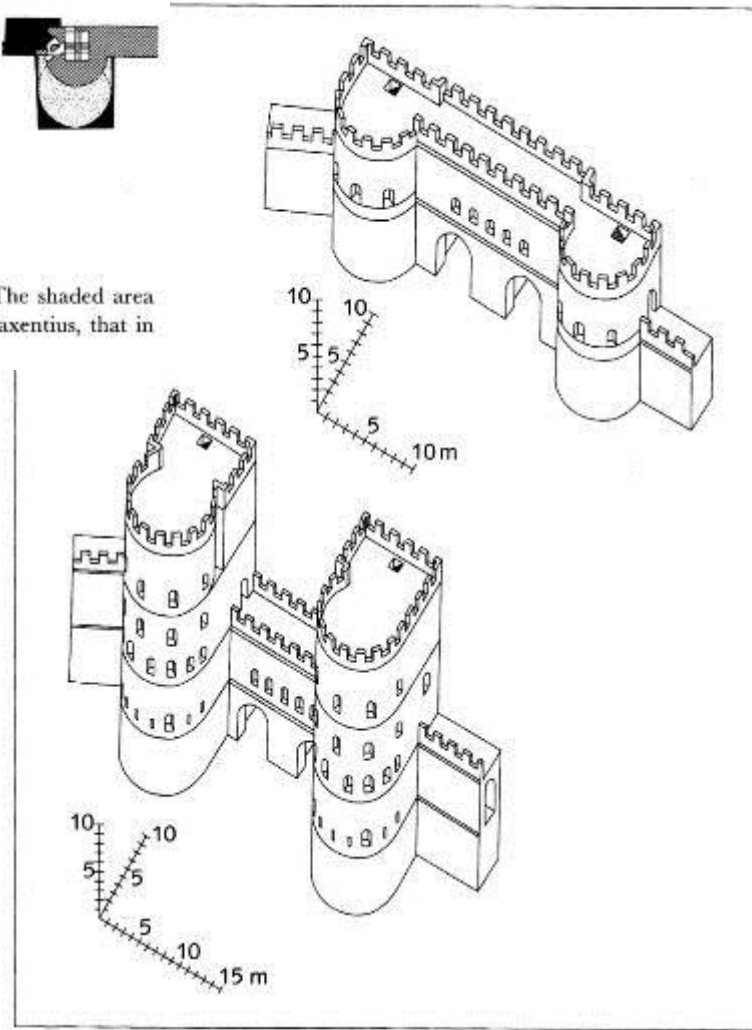

FIGURE 8. On the left, a reconstruction of the original and second phases of Porta Appia (S. Sebastiano); on the right, the Aurelian Walls between Porta Latina and Porta Appia, with towers.

Porta Appia

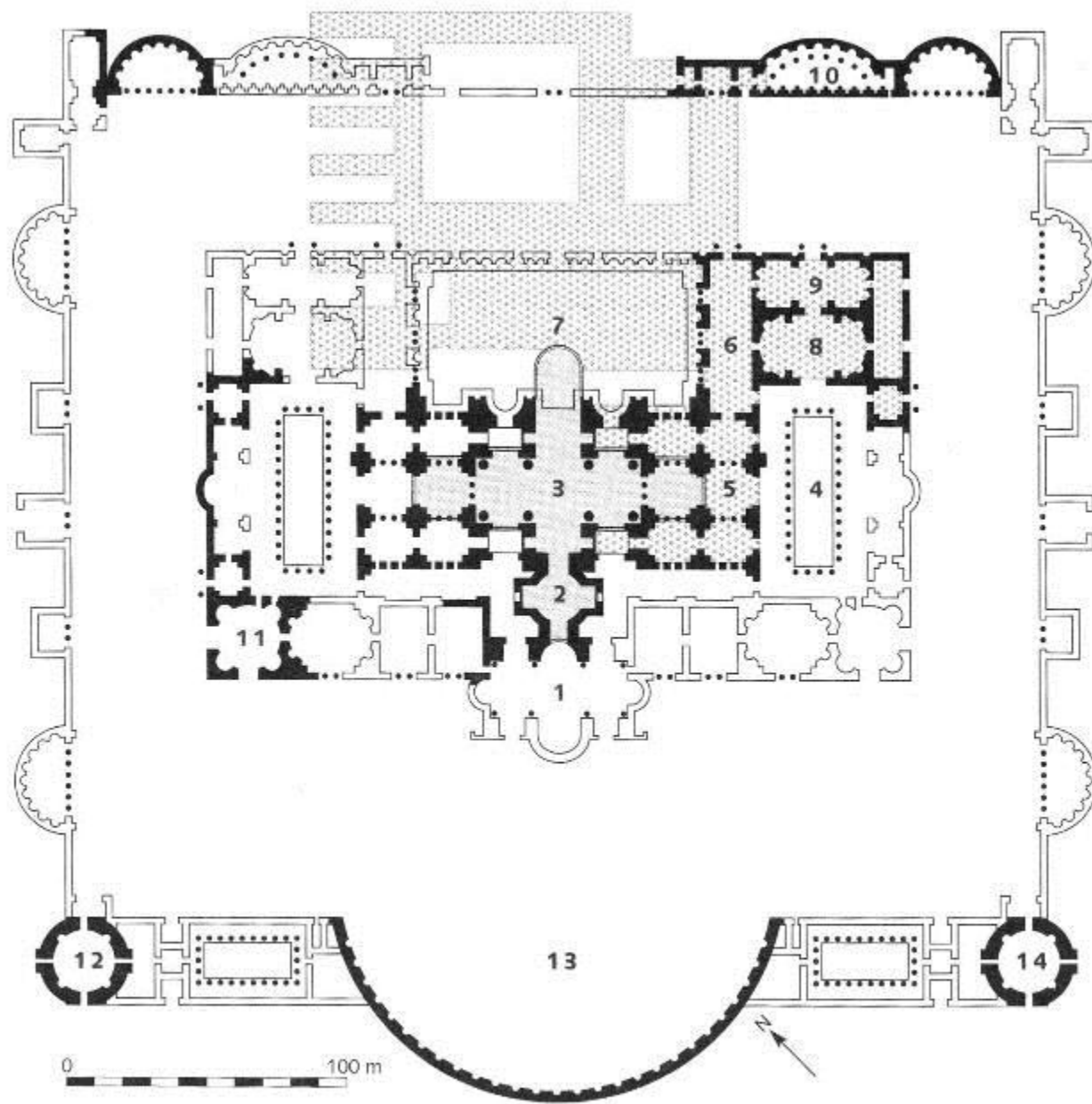

FIGURE 62. Baths of Diocletian. **1** Caldarium. **2** Tepidarium. **3** Basilica. **4** Palaestra. **5,6,8,9** Rooms occupied by the Museo delle Terme. **7** Natatio. **10** Apsidal hall. **11** Hall occupied by the Planetarium. **12** Rotunda (S. Bernardo alle Terme). **13** Large exedra (Piazza della Repubblica). **14** Rotunda (Via Viminale).

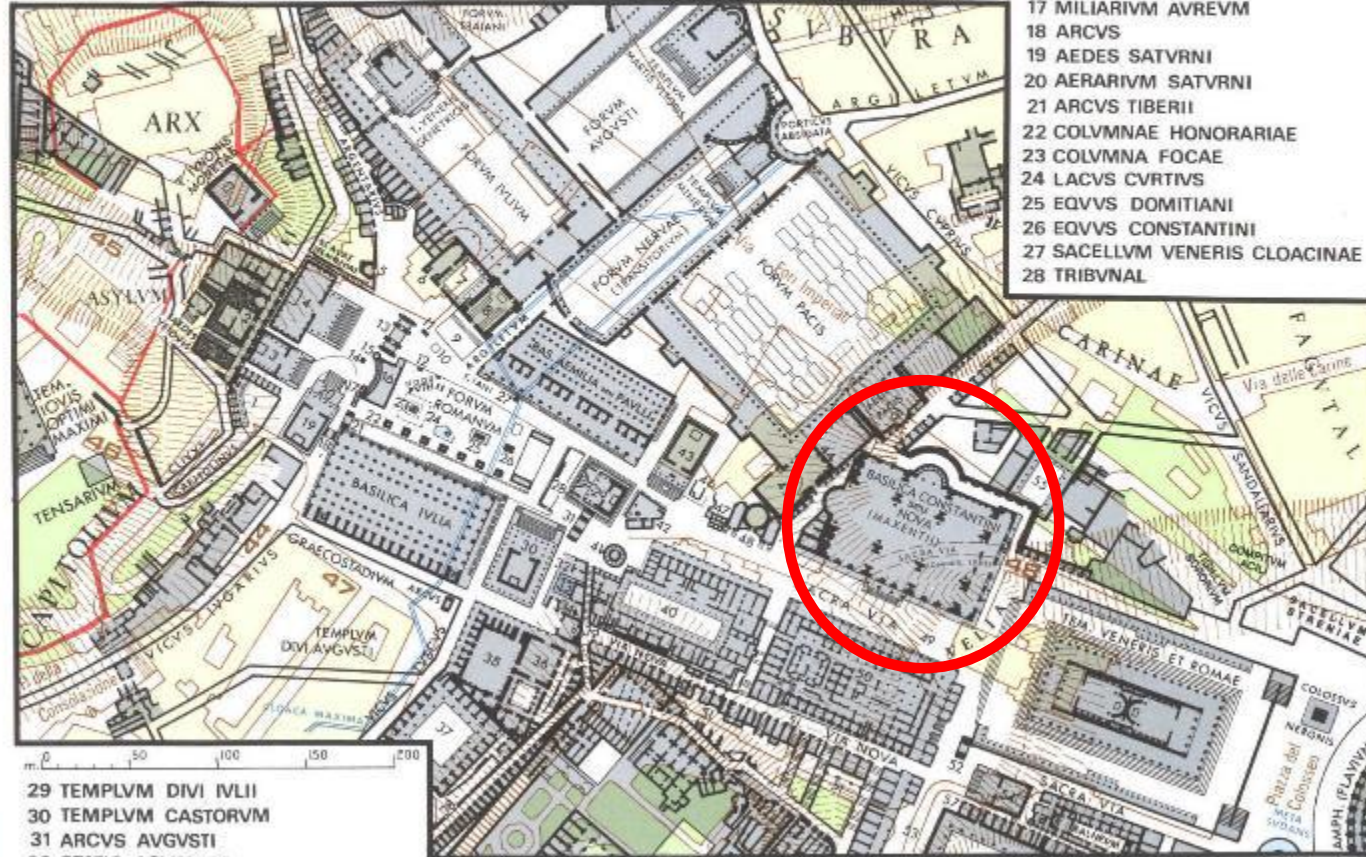
1251 The central hall of the baths, converted into the church of S. Maria degli Angeli.

GFN E/25136

FORVM ROMANVM

CVM FINITIMIS AEDIFICIIS

1 PORTICVS DEORVM CONSENTIVM	9 COMITIVM (AREA VOLCANI ?)
2 TABVLARIIVM	10 LAPIS NIGER (VOLCANAL ?)
3 TEMPLVM DIVI VESPASIANI	11 EQVVS CONSTANTII
4 TEMPLVM CONCORDIAE	12 DECENNALIA DIOCLETIANI
5 CARCER TVLLIANVM (MAMERTINVM)	13 ARCVS SEPTIMII SEVERI
6 SECRETARIIVM SENATVS	14 VOLCANAL ^{cur} ARA SATVRNI (?)
7 ATRIVM MINERVAE	15 VMBILICVS VRBIS ROMAE
8 CVRIA	16 ROSTRA

17 MILIARIIVM AVREVM
18 ARCVS
19 AEDES SATVRNI
20 AERARIIVM SATVRNI
21 ARCVS TIBERII
22 COLVMNAE HONORARIAE
23 COLVMNA FOCAE
24 LACVS CVRTIVS
25 EQVVS DOMITIANI
26 EQVVS CONSTANTINI
27 SACELLVM VENERIS CLOACINAE
28 TRIBVNAL

29 TEMPLVM DIVI IVLII
30 TEMPLVM CASTORVM
31 ARCVS AVGVSTI
32 STATIO AQVARVM
33 LACVS IVTRNAE
34 AEDICVLA IVTRNAE
35 VESTIBVLVM DOMVS PALATINAE
36 ATRIVM GAI
37 HORREA AGRIPPIANA
38 CLIVVS QVI DICTVR VICTORIAE
39 ARA AII LOCVTII

40 DOMVS VESTALIVM
41 AEDES VESTAE
42 REGIA
43 TEMPLVM ANTONINI PII
ET FAVSTINAE
44 FORMA VRBIS
45 BIBLIOTHECA PACIS

46 SEPVLCRETVM ANTIQVISSIMVM
47 CARCER QVI DICTVR
48 TEMPLVM QVOD DICTVR
DIVI ROMVLI
49 TEMPLVM BACCHI
50 PORTICVS MARGARITARIA ?
51 INSVLAE

52 ARCVS TITI
53 CLIVVS QVI DICTVR PALATINVS
54 TEMPLVM
55 PORTICVS DOMVS AVREAE
56 SVBSTRUCTIONES AETATIS
NERONIANAE
57 TABERNAE AETATIS DOMITIANI

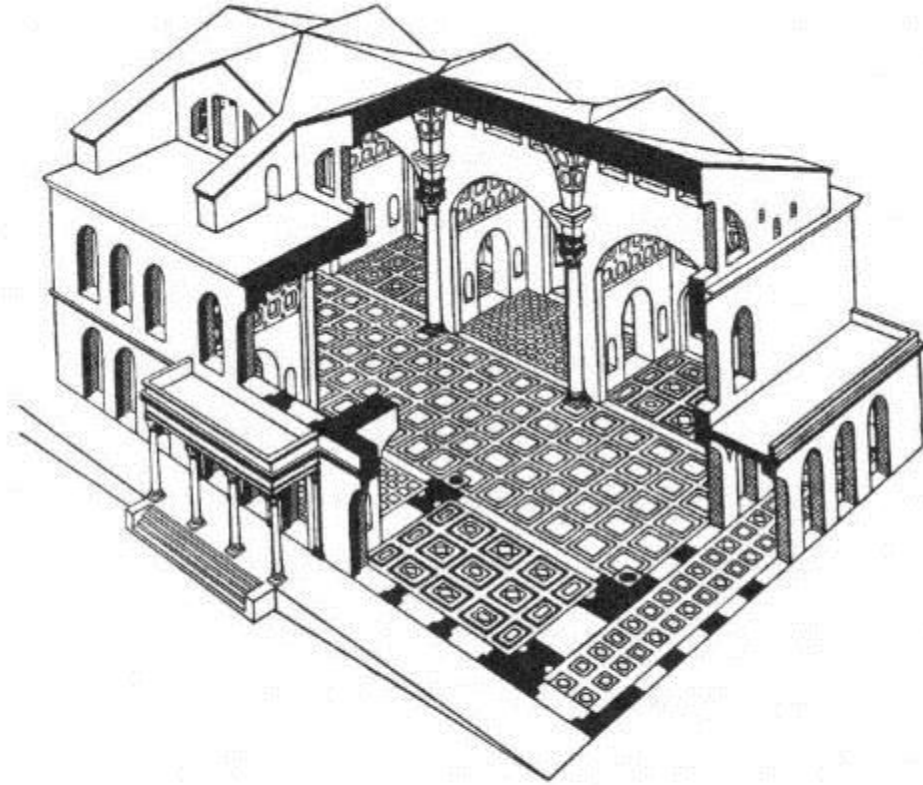
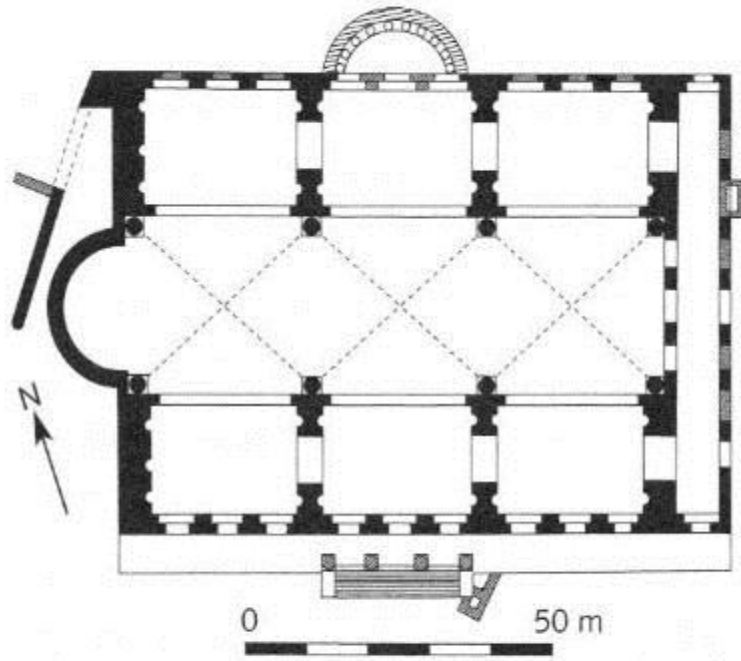

FIGURE 25. The Basilica of Maxentius, plan and reconstruction.

Η βασιλική του Μαξεντίου από ΒΔ

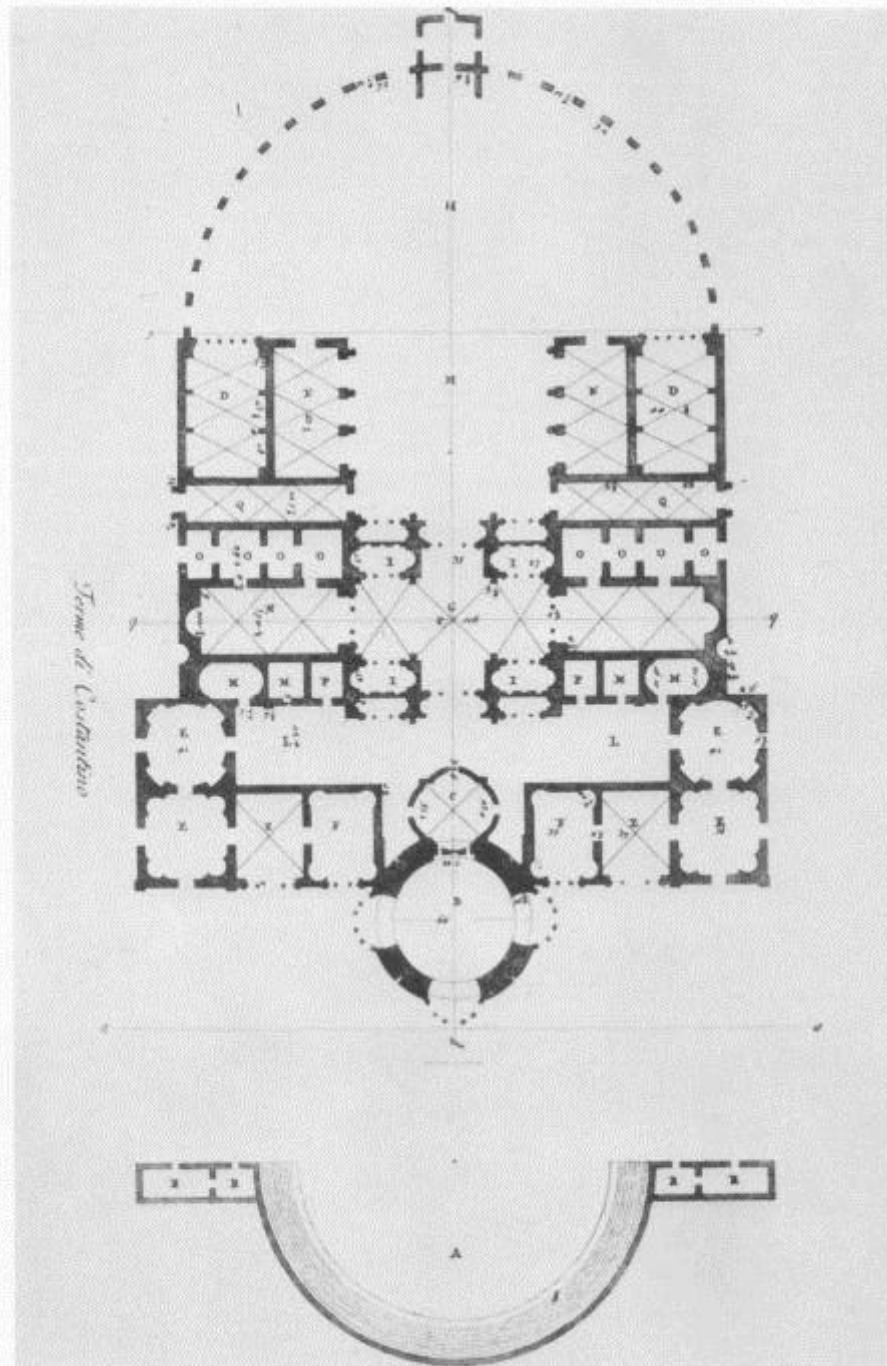
Η βασιλική του Μαξεντίου από ΝΑ

Θέρμες του
Κωνσταντίνου

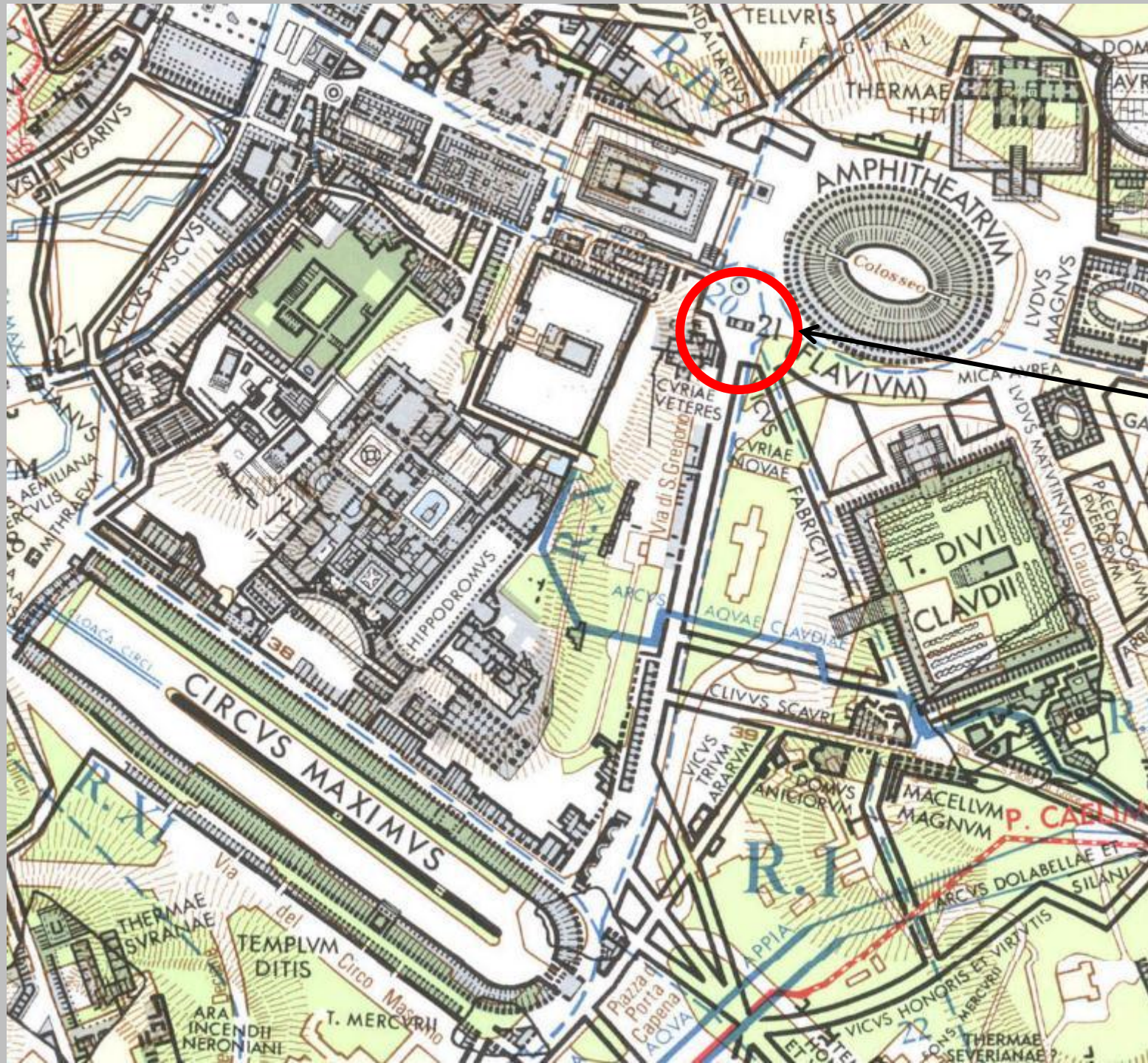

1243 Palladio's plan of the baths.

1242 The Calidarium and adjoining halls of the Baths of Constantine, seen from the south (S. Du Pérac, *I vestigi dell'Antichità di Roma*, 1575, fol. 32).

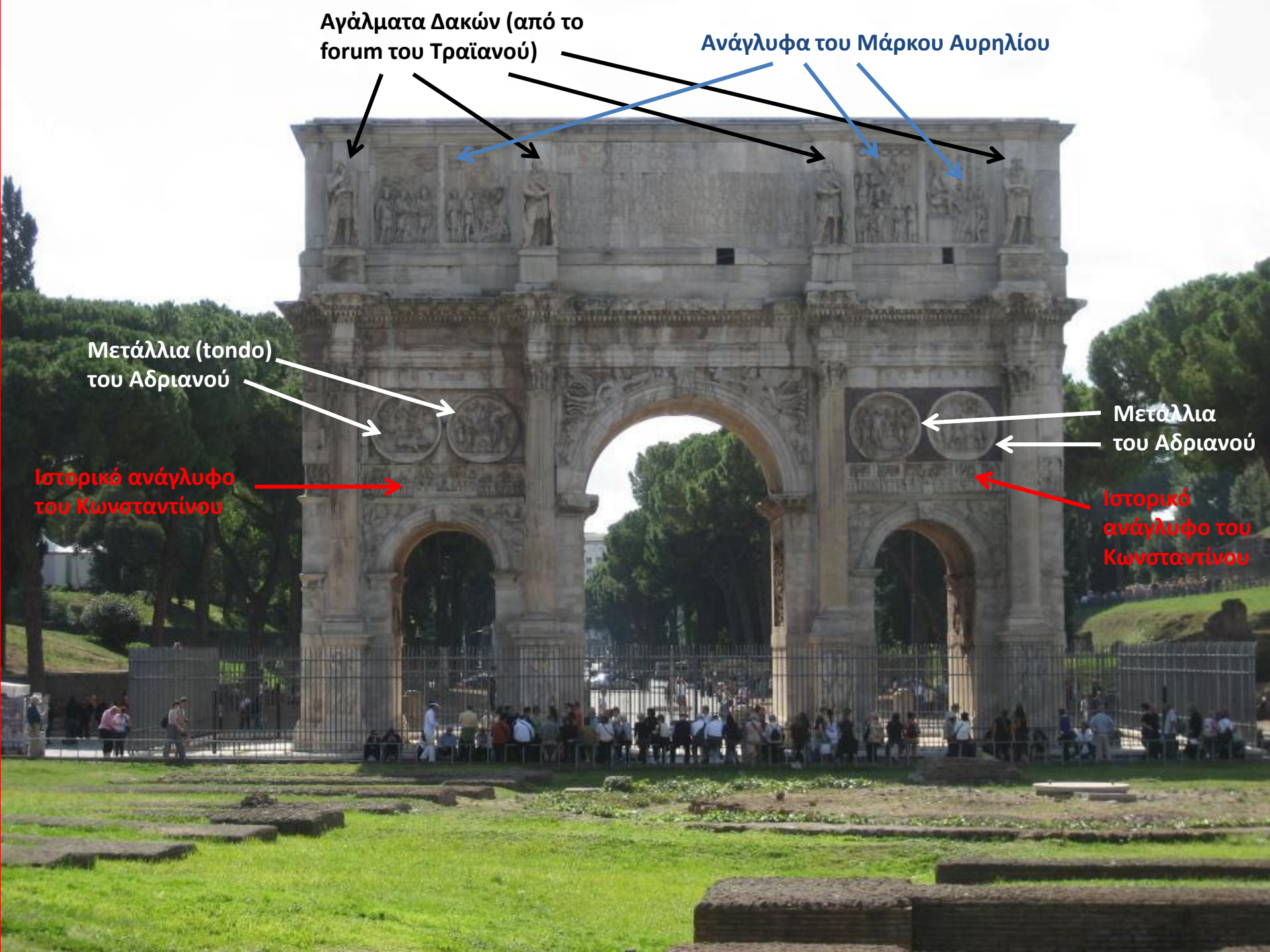
Fot 4769

Αψίδα του
Κωνσταντίνου

Η Αψίδα του Κωνσταντίνου

Αγάλματα Δακών (από το forum του Τραϊανού)

Ανάγλυφα του Μάρκου Αυρηλίου

Μετάλλια (tondo) του Αδριανού

Μετάλλια του Αδριανού

Ιστορικό ανάγλυφο του Κωνσταντίνου

Ιστορικό ανάγλυφο του Κωνσταντίνου

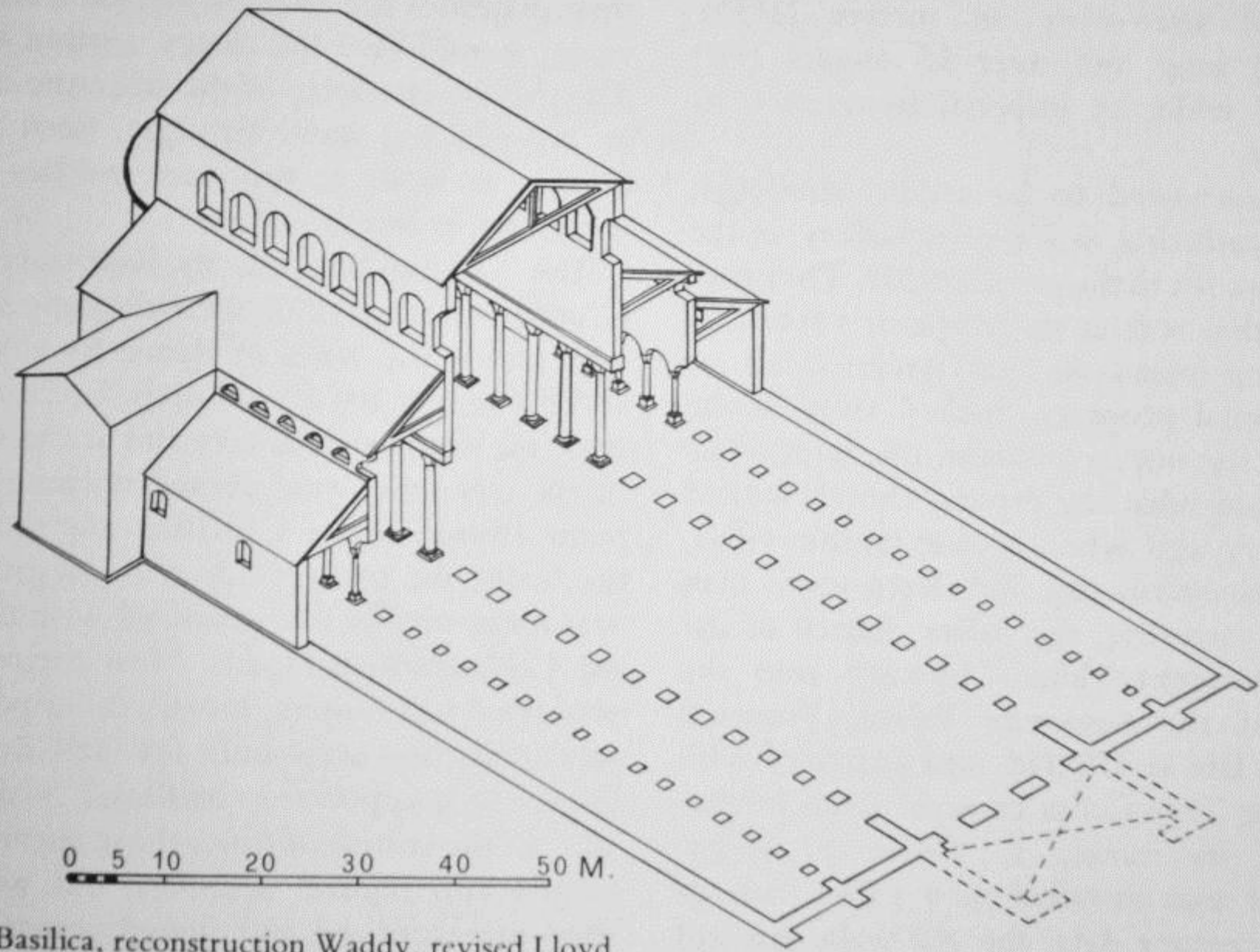

San Giovanni in Laterano

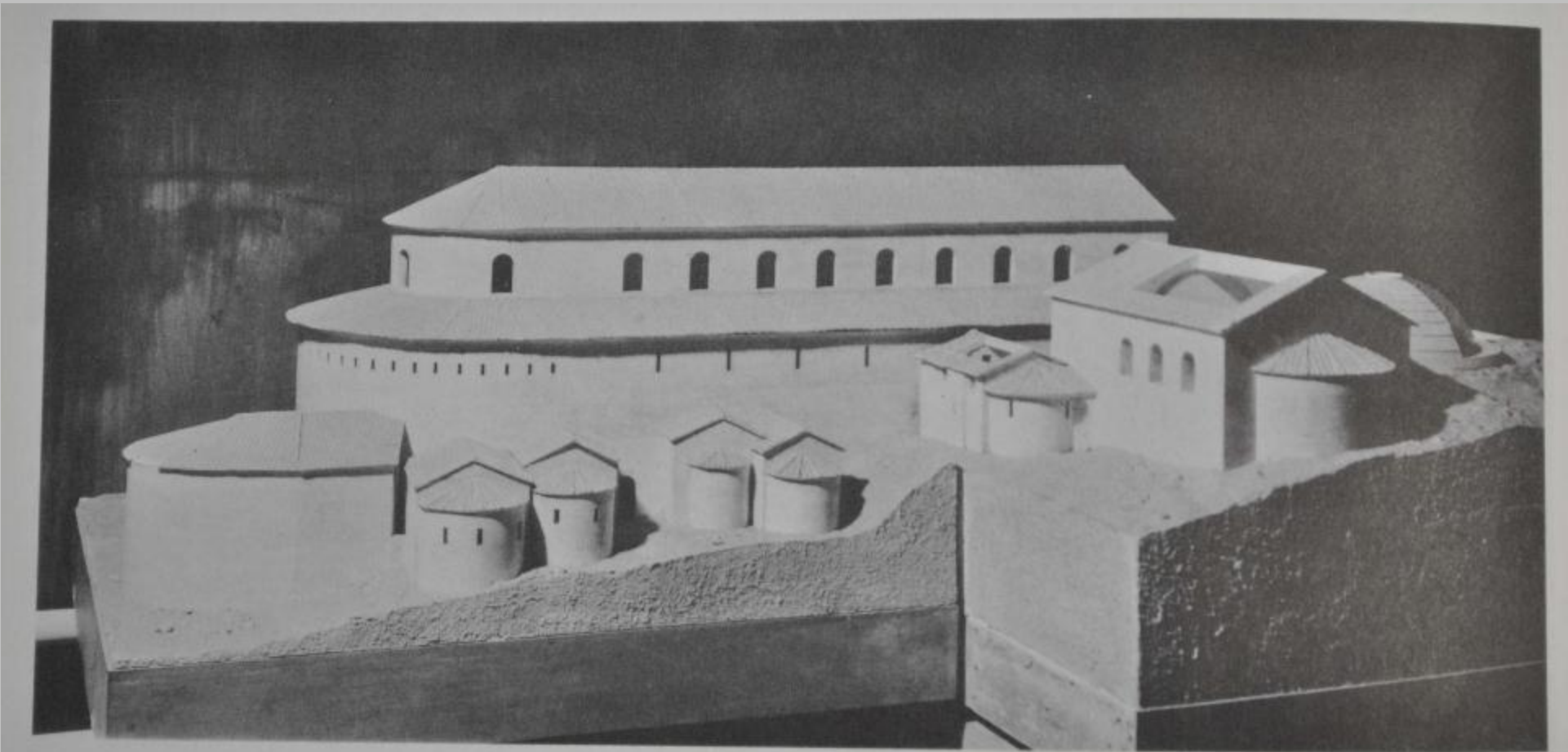

San Giovanni in Laterano

19. Lateran Basilica, reconstruction Waddy, revised Lloyd

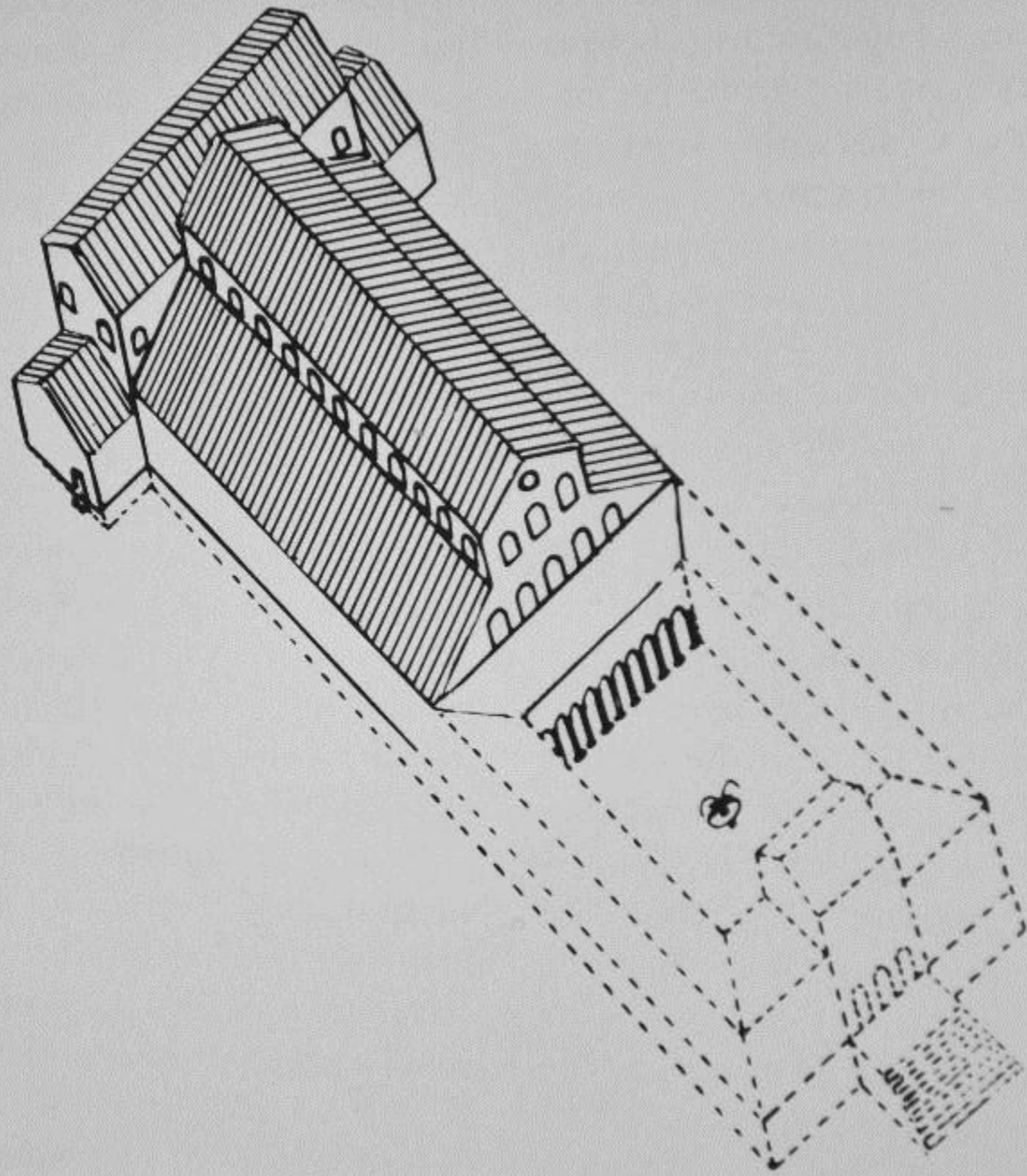
21. S. Sebastiano and attached mausolea, model Pacini

2001

Imagery Date: 6/17/2013 41°54'07.68" N 12°27'33.63" E elev 18 m eye alt 1.01 km

Google earth

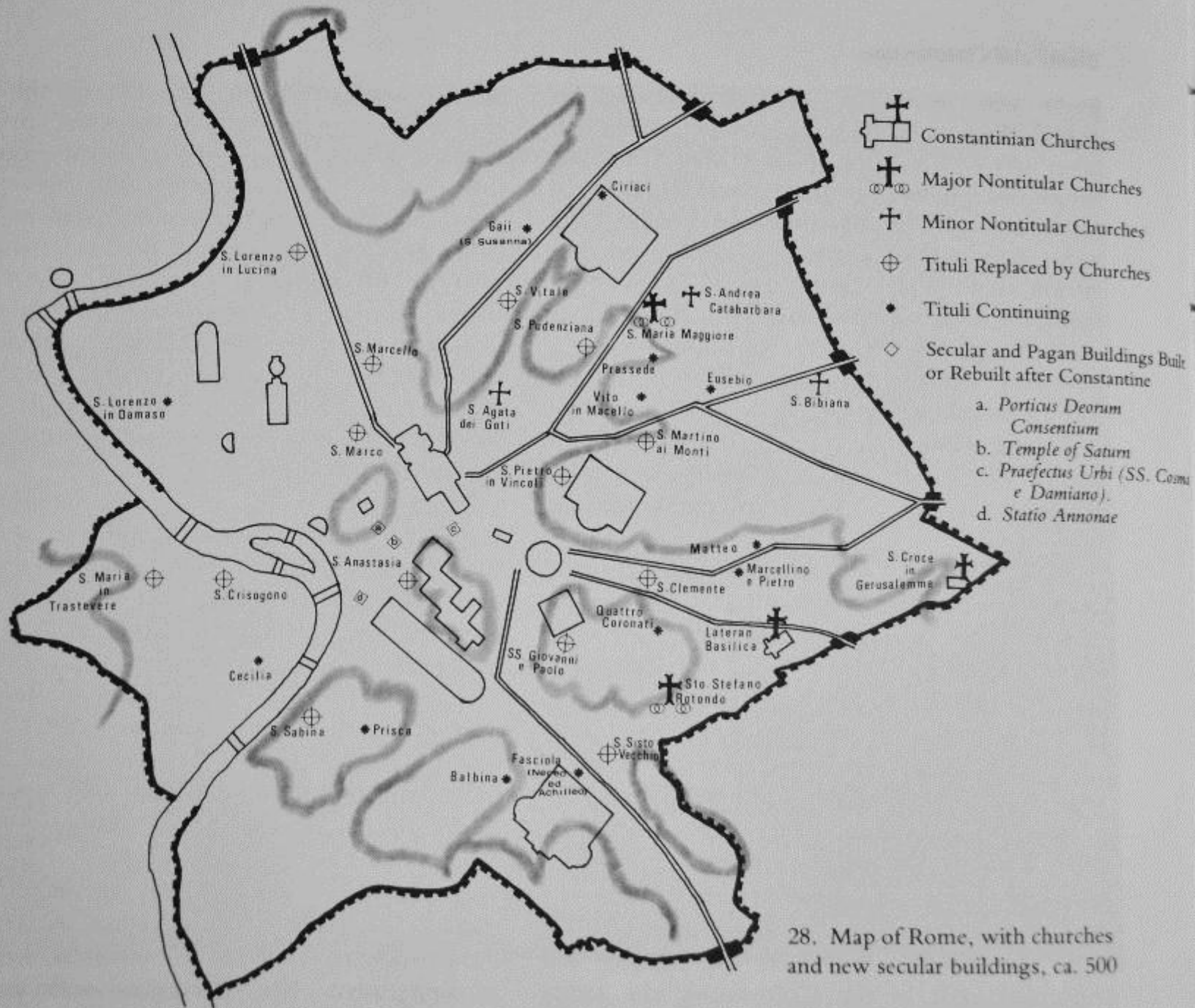
24. St. Peter's, reconstruction, as of ca. 330

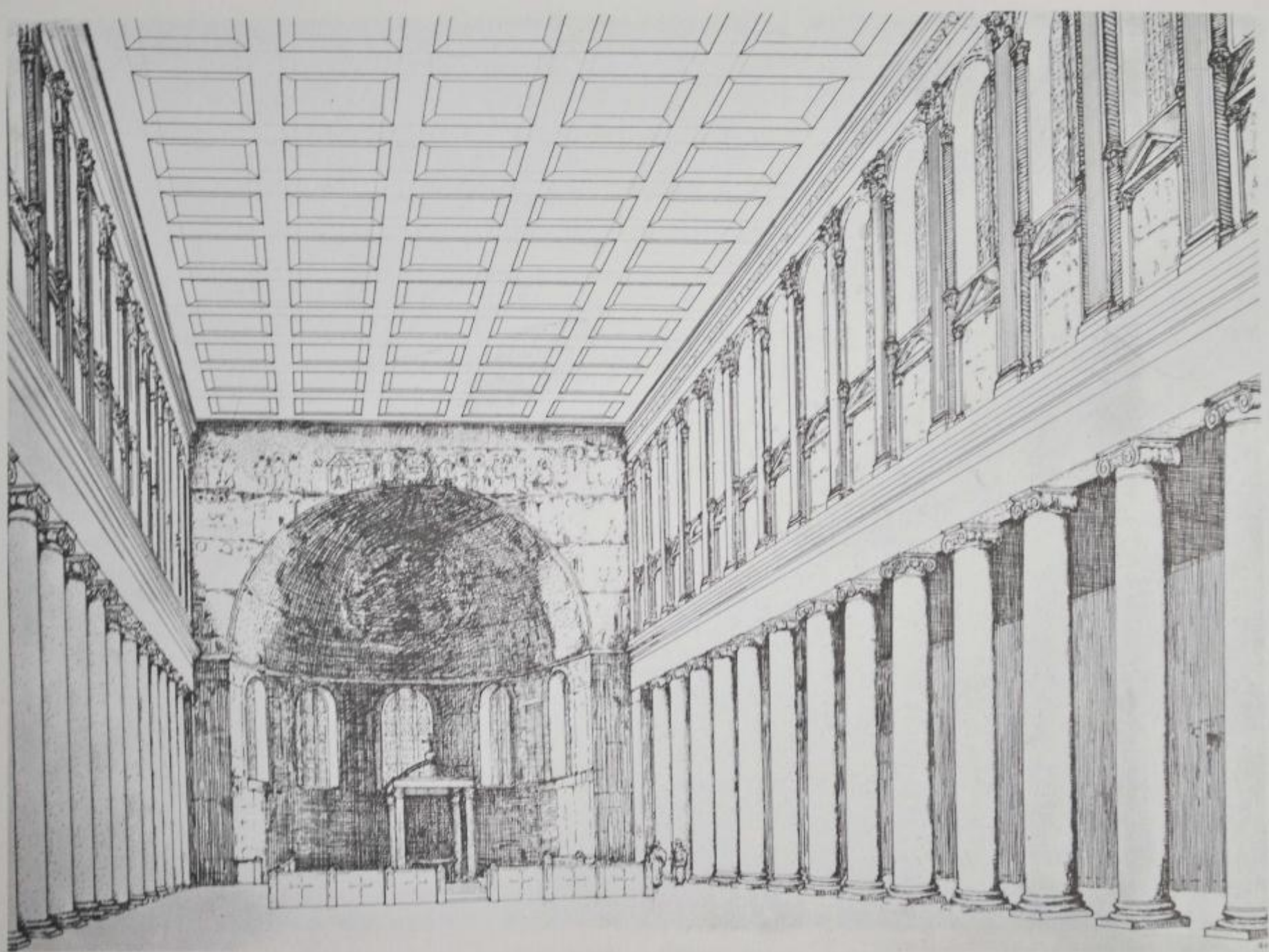
25. St. Peter's, interior, during sixteenth-century rebuilding as of 1534-1536, drawing Marten van Heemskerck, Berlin, Kupferstichkabinett, 79 D2A, fol. 52r

Forum Romanum: ναός του Σατούρνου

28. Map of Rome, with churches and new secular buildings, ca. 500

41. S. Maria Maggiore, interior, reconstruction

42. S. Maria Maggiore, exterior, reconstruction

Εκκλησία των αγίων Κοσμά και Δαμιανού

Πηγές εικόνων και έργων τρίτων που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του μαθήματος:

- **Coarelli, F. 2007. *Rome and environs; an archaeological guide*, University of California Press.**
- **Coulston, J., H. Dodge. 2000. *Ancient Rome; the Archaeology of the Eternal City*, Oxford University Press.**
- **Holloway, R.R. 1994. *The archaeology of early Rome and Latium*, London.**
- **Meneghini, R., R. Santangeli Valenzani. 2007. *I Fori Imperiali; Gli scavi del Comune di Roma (1991-2007)*.**
- **Nash, E. 1968. *Pictorial Dictionary of Ancient Rome*, 2η έκδοση, London.**

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Το copyright έργων τρίτων ανήκει εξ ολοκλήρου στους δημιουργούς τους.
Τα έργα χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του μαθήματος αποκλειστικά για
εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς.